

L.S.,

Laat ik beginnen met aan te geven dat ik het absoluut eens ben met het feit dat het goed is als er meer toezicht komt op kinderen die in Nederland zijn vrijgesteld van de leerplicht. Het is ook een gekke situatie: vrijstelling van de leerplicht vanwege richtingsbezwaren en er is nergens meer toezicht of overzicht op of een kind de kans krijgt om te leren. Want dat is wat er in mijn ogen dient te zijn, een leerrecht, niet voor niets is een van de belangrijkste rechten van het kind het recht op onderwijs. Het recht om te mogen leren, op een manier die het kind het best past. Voor veel kinderen zal dat onderwijs op school zijn. Maar voor sommige kinderen en ouders past dit niet. Vanwege richtingsbezwaren, vanwege fysieke of mentale problemen, omdat ze hoogbegaafdheid zijn en een totaal andere manier van leren bij hen past. Of omdat ouders denken dat er om een andere reden geen school is die bij hun kind past. Dus in mijn ogen mogen ook inrichtingsbezwaren hierbij een rol spelen. En dan zou het zo maar eens zo kunnen zijn dat een kind, wat eerder naar school ging, zich misschien wel veel beter ontwikkelt in de thuissituatie. Ik vind het ronduit bizar, dat een zeer oude wet, die nog gebaseerd is op de oude Christelijke waarden, enkel vrijstelling op basis van richtingsbezwaren toestaat. Wat geeft orthodox denkenden wel het recht om hun kinderen thuisonderwijs te mogen geven en iemand die een meer voorkomende levensvisie aanhangt en dus wel een passende school zou moeten kunnen vinden, niet?

Het is zo jammer, dat de angst dat kinderen die thuisonderwijs genieten sociaal een achterstand oplopen regeert boven al het bewijs wat er is dat kinderen en jongeren die thuisonderwijs hebben genoten zich zowel cognitief als sociaal emotioneel sneller en sterker ontwikkelen dan kinderen die op school hebben gezeten. Ze zijn gelukkig, hebben jong geleerd wat ze écht willen en hun hart mogen volgen (in plaats van op hun dertigste tegen een burn-out aanlopen omdat ze een vast pad volgden waarin niet genoeg ruimte was om er écht achter te komen wat ze wilden). Het is niet voor niets dat grote universiteiten als Harvard en Stanford in de VS heel graag thuis onderwezen jongeren willen.

Ouders die hun kinderen thuisonderwijs willen geven zijn vaak de meest betrokken, bewuste en bewogen ouders die het beste voor hun kind en de wereld om hun heen willen. In tegenstelling tot wat vaak wordt aangenomen.

Angst is ook het eerste woord wat me te binnen schiet als ik de nieuwe wet doorlees. Vanuit angst komt er meer toezicht, meer controle, meer regels en meer voorwaarden. Ik begon dit betoog met de mededeling dat ik het eens ben met het feit dat er meer controle mag komen. Waarom niet een verplichte mentor voor thuisonderwijzende ouders waar ze terecht kunnen met hun vragen en problemen, waar ze periodiek een ondersteunend gesprek mee hebben? Waarom geen verplichte begeleide intervisiegroepen voor ouders? Waarom geen portfolio waarin ouders en jongeren kunnen bijhouden wat ze hebben gedaan? Op deze manier is er zicht op de ouders, wat ze doen met de kinderen en kan het budget wat de kinderen uitsparen door niet een school te bezoeken op een zinvolle en positieve manier besteed worden.

Ik ben oprecht van mening dat de beste manier van onderwijs die men een kind kan geven passend onderwijs is. En dat kan een combinatie zijn van school en thuis, dat kan schoolonderwijs zijn, of volledig thuisonderwijs. Onderwijs in het (dagelijks) leven, aan de keukentafel, maar ook in de tuin, in het bos, een museum, de dierentuin of op reis. We weten allemaal dat wat we in de boekjes leerden voor een toets de week erna weer vergeten was. Maar iets wat je voelt, wat je ervaart, dat blijft hangen. En vooral wat je eigen interesse heeft. Dus volg het kind, volg zijn interesse en uiteindelijk zal het alle kennis en vaardigheden opdoen die het nodig heeft. Dat zie je ook bij de democratische scholen, waar de onderwijsinspectie hele goede beoordelingen van afgeeft.

Wat ik ook erg bijzonder vindt is dat zo'n modern en vooruitstreven land als Nederland een van de weinige landen ter wereld is waar thuisonderwijs niet bij de wet bestaat. In de landen waar het wel mag is het succesvol, volledig geaccepteerd en ondersteund door de overheid. Er zijn prachtige initiatieven vanuit ouders, kijk bijvoorbeeld naar de inmiddels wereldwijde community Wild+Free (www.bewildandfree.org) waar ouders en kinderen elkaar zowel digitaal als fysiek ontmoeten en van elkaar leren. Ook in Nederland zijn zulke initiatieven opgezet door ouders van kinderen die op dit moment zijn vrijgesteld van de leerplicht.

Als laatste wil ik aantekenen dat ik het zeer moeilijk te verkroppen vindt dat er zo'n grote willekeur is in het beoordelen van de kennisgevingen ten aanzien van het beroep op vrijstelling. Waar de ene ouder het met het grootste gemak (terecht!) snel geregeld heeft met de leerplichtambtenaar zijn andere ouders veroordeeld tot een lang slepende rechtszaak om uiteindelijk toch in het gelijk

te worden gesteld. Iets wat heel veel energie, tijd en geld kost. Iets wat ouders veel liever in hun kind en hun gezin en eigen ontwikkeling tot thuisonderwijzer steken.

Ik hoop met heel mijn hart, dat er een wet komt, waarin thuisonderwijs gezien wordt als een volwaardig gesteund en geaccepteerd alternatief voor schoolonderwijs. Zodat elk kind mag leren op een manier die het best bij hem of haar past.